

Stanarski priručnik za uštedu energije i vode

Ne morate biti vlasnik svog doma da biste imali koristi od uštede energije i vode. Skoro trećina Australaca živi u unajmljenom smještaju i dok postoje ograničenja u onomu što možete promijeniti u svom unajmljenom domu, isto tako postoje načini da smanjite svoje račune i utjecaj na okoliš, čak i ako solarni paneli i spremnici za kišu ne dolaze u obzir. Zapravo, neki od najučinkovitijih koraka koje možete poduzeti za uštedu energije i vode usmjereni su na pravljenje malih promjena u vašim svakodnevnim navikama, a da pritom nemate nikakvih troškova.

Neovisno o tomu jeste li kratkoročni ili dugoročni stanar, postoji mnoštvo jednostavnih, jeftinih stvari koje možete napraviti kako bi smanjili potrošnju energije i vode te tijekom godine uštedjeli na stotine dolara, a da ne žrtvujete udobnost ili stil života.

Ideje za uštedu energije

Energetska učinkovitost (ponekad znana i kao učinkovito korištenje energije) podrazumijeva manju potrošnju energije za dobijanje iste razine djelovanja, udobnosti i prikladnosti. Probajte ove praktične korake za smanjenje potrošnje energije u kućanstvu i manje račune.

- ✓ **Odaberite energetske učinkovite kućanske uređaje.** Kućanski uređaji odgovorni su za do 30 posto potrošnje energije u vašem domu pa vrsta uređaja koje odaberete i način na koji ih koristite ima veliki utjecaj na vašu potrošnju energije i račune. Ako kupujete novi uređaj, razmislite o kupnji energetski učinkovitog modela. Potražite Energy Rating Label da biste procijenili koliko je energetski učinkovit—više zvjezdica vam znači veću uštedu energije i novca.
- ✓ **Kontroliranje klime u vašem domu.** Oko 40 posto energije u domu troši se na grijanje i hlađenje. Zimi razmislite o namještanju svojih termostata za grijanje na 18–20 stupnjeva Celzijusa. Ljeti probajte namjestiti svoje termostate za hlađenje na 25–27 stupnjeva Celzijusa. Namještanje termostata za samo jedan stupanj više (ili niže) može smanjiti potrošnju energije za grijanje i hlađenje vašeg doma za 5 do 10 posto. Kada su vam uključeni klima uređaj ili radijator, ogradite prostorije koje ne koristite zatvaranjem unutrašnjih vrata.

Arabic
Bosnian
Chinese Simplified
Chinese Traditional
Croatian
Dari
Dinka
English
Farsi
Filipino
Greek
Hindi
Indonesian
Italian
Karen
Khmer
Kirundi
Korean
Kurmanji
Macedonian
Malay
Punjabi
Russian
Serbian
Shona
Sinhala
Somali
Spanish
Sudanese Arabic
Swahili
Thai
Turkish
Vietnamese

- ✓ **Izolacija procijepa i pukotina.** Ako svoj dom izolirate od propuha i zaustavite gubljenje zagrijanog i ohlađenog zraka kroz procijepa i pukotine, mogli biste smanjiti svoj račun za struju do 25 posto. Probajte platno napunjeno pijeskom za izolaciju od propuha (kao duga “zmija”) kako bi spriječili prolazak zraka ispod vrata te koristite proizvode za brtvljenje prozora, podnih dasaka, zidnih i stropnih letvica i krovnih prozora. Provjerite sa svojim kućevlasnikom prije ikakvog brtvljenja.
- ✓ **Poboljšajte učinkovitost prozora.** Spriječite gubitak topline tijesno postavljenim zavjesama i roletama da zarobite sloj stajaćeg zraka uz prozor. Isto tako zimi po danu možete otvoriti zavjese da uđe sunce i zatvoriti ih prije nego padne mrak. Slično tomu, ljeti je dobro zatvoriti zavjese tijekom najtoplijeg dijela dana.
- ✓ **Odabir ventilatora umjesto klima uređaja.** Ventilatori na stropu i stalku koštaju oko jedan cent po satu uporabe i proizvode puno manje stakleničkih plinova od klima uređaja. Ventilatori pomažu da zrak kruži i može ih se koristiti za poboljšanje učinkovitosti sustava hlađenja zraka kao i za kruženje toplog zraka te poboljšanje učinkovitosti grijanja tijekom zime.
- ✓ **Prijelaz na energetski učinkovitu rasvjetu.** Rasvjetom se troši oko 7 posto energije u domu. Prijelazom na energetski učinkovitu rasvjetu i učinkovitom uporabom svjetala možete prepoloviti svoje troškove rasvjete. Zamjena starih žarulja sa žarnom niti s kompaktnim fluorescentnim svjetiljkama (CFLs) ili svjetlećim diodama (LEDs) učinkoviti je način da uštedite na struji. CFLs troše oko 20 posto struje svjetlosne žarulje sa žarnom niti, uz 4 do 10 puta dulji vijek trajanja.
- ✓ **Struja mirovanja.** Puno uređaja i naprava, kao što su punjači za telefone, igraće konzole, mikrovalne pećnice i stereo uređaji i dalje troše struju dok ih se ne koristi. Ova struja mirovanja predstavlja 10 posto potrošnje struje u vašem kućanstvu. Isključivanjem uređaja i naprava iz zida nakon prestanka korištenja možete smanjiti i svoju potrošnju struje i račune. Ako ima malo svjetlo u mirovanju ili sat, to znači da troši struju.
- ✓ **Hladnjaci i zamrzivači.** Optimalna temperatura za vaš hladnjak je između 3 i 5 stupnjeva Celzijusa; ili između minus 15 i minus 18 stupnjeva Celzijusa za vaš zamrzivač. Svaki stupanj niže treba 5 posto više struje. Poboljšajte učinkovitost svog hladnjaka i zamrzivača uklanjanjem nakupina leda u zamrzivaču te ostavljanjem 5–8 centimetara prostora oko njih radi ventilacije. Ako imate još jedan hladnjak za potrebe zabave i druženja, uključite ga samo po potrebi.
- ✓ **Pranje i sušenje rublja.** Prilikom pranja perilicom, uštedite struju i vodu korištenjem hladne vode, najkraćeg mogućeg ciklusa pranja, podešavanjem razine vode prema količini rublja i čekanjem dok se ne nakupi dovoljno rublja za puni bubanj. Sušite rublje na žici umjesto u električnoj sušilici za rublje—besplatno je.

Savjeti za uštedu vode

Biti svjestan potrošnje vode pomaže da se cijeni svaka kap i svaki dolar. Ima puno mjera za pametno korištenje vode u domu i vrtu, a u svrhu očuvanja zaliha vode za našu budućnost.

- ✓ **Pomislite na uređaje i opremu za učinkovitu potrošnju vode.** Prilikom kupnje novog uređaja ili opreme, pomislite na model koji učinkovito troši vodu. Potražite Water Efficiency Labelling and Standards (WELS) rangiranje.

- ✓ **Učinkovita uporaba slavina.** Slavina iz koje voda curi brzinom od jedne kapi u sekundi, godišnje izgubi više od 12 000 litara. Uštedite vodu popravkom svih curećih slavina čim prije moguće. Možete smanjiti svoju potrošnju vode instaliranjem regulatora mlaza. Regulatori mlaza ograničavaju protok vode i mogu se namjestiti unutar ili van slavina. Trebate provjeriti s kućevlasnikom prije nego to krenete raditi.
- ✓ **Instaliranje tuševa koji učinkovito troše vodu.** Ako imate stare neučinkovite tuševe, probajte pitati kućevlasnika da ih zamijeni modelima koji učinkovito troše vodu jer oni rabe oko trećinu vode i godišnje se može uštedjeti više od \$200 na računima za struju i vodu.
- ✓ **Puštanje vode u zahodima.** Prilikom uporabe dvostrukih tipki za ispiranje, odaberite srednje jaki mlaz ako je prikladno. Ako vaš kućevlasnik mijenja vodokotlić s jednom aktivacijskom tipkom za ispiranje, savjetujte model s dvostrukim tipkama koji učinkovito troši vodu jer se njime dnevno može uštedjeti 51 litru po osobi. Ako to nije moguće, možete kupiti uređaj za odvod vode ili koristiti plastičnu bocu napunjenu vodom iz vodokotlića kako bi smanjili količinu vode u njemu.
- ✓ **Smanjite potrošnju vode u vrtu.** Zalijevanjem klasične tratine može se potrošiti do 90 posto vaše vode za vrtne potrebe. Ovo možete smanjiti tako da svoju kosilicu namjestite da kosi na 4 centimetra ili više. Vrtnu potrošnju vode isto tako možete smanjiti poboljšanjem navika zalijevanja te biranjem proizvoda koji učinkovito troše vodu.

Izvori informacija za stanare

Razgovor s kućevlasnikom ili agentom za nekretnine

Za popravke, servisiranje ili održavanje, uključujući sva poboljšanja u svezi s održivošću, obično trebate dozvolu (i novac) od strane vašeg kućevlasnika. Svaka država i teritorija ima svoje zakone za podstanare pa je važno da ih proučite i tražite dozvolu prije upuštanja u bilo kakve promjene na imanju.

U stvari koje morate imati na umu prije nego se obratite svome kućevlasniku ili agentu za nekretnine te zatražite poboljšanja održivosti spadaju:

- ✓ **Popusti i ispomoć.** Vlasnicima imanja na raspolaganju je čitav niz vladinih popusta i ispomoći za ostvarivanje poboljšanja održivosti. Za svoju molbu možete za svoga kućevlasnika pregledati informacije te pretražiti naš odjeljak za popuste i ispomoć te naći ono što je primjenjivo za vaš slučaj.
- ✓ **Odbici od poreza.** Mnoga poboljšanja imanja kao i popravci i održavanje odbijaju se od poreza. Možete pogledati Australški porezni ured i njihov Priručnik za vlasnike prostora za iznajmljivanje da biste vidjeli što je primjenjivo za vaše kućanstvo te prenijeti dobre vijesti svome kućevlasniku.
- ✓ **Investicijske naknade.** Ulaganjem u poboljšanja imanja kojima se postiže učinkovitost energije i vode, vaš kućevlasnik može povećati vrijednost imanja i učiniti ga privlačnijim za buduće kupce i stanare.

Pripazite da sve molbe vašem kućevlasniku ili agentu za nekretnine uputite u pisanom obliku. Isto je uputno sačuvati sve molbe kao i sve sporazume s vašim kućevlasnikom ili agentom za nekretnine koje se odnose na promjene ili poboljšanja.

Želite li više znati i više uštedjeti?

Ogroman raspon praktičnih savjeta o učinkovitosti potrošnje energije, otpada, vode, putovanja kao i informacije o vladinoj pomoći na raspolaganju je na engleskom na web-stranici www.energy.gov.au.

Izjava o ograničenju odgovornosti

Commonwealth ne jamči vjerodostojnost dokumenta po kojemu je napravljen prijevod te ne izražava nikakve poglede glede točnosti ili ičega drugog a u svezi s bilo kojim informacijama sadržanim kako u izvorniku tako i u ovom prijevodu. Commonwealth ne daje nikakva jamstva u svezi s ovim prijevodom, uključujući točnost prijevoda. Commonwealth te njegovi službenici, zaposlenici i agenti ne snose odgovornost za bilo koju štetu, gubitak te povredu do koje dođe uslijed izravne ili neizravne uporabe ili oslanjanja bilo koje osobe na ovaj prijevod, neovisno o tomu da li se ta uporaba ili oslanjanje temelji na informacijama ili savjetima koje je pružila agencija.

[Informacije za stanare i kućevlasnike u svim državama i teritorijama](#)

This translation was funded as part of the Australian Government Multicultural Access and Equity policy.